

Bible

Z Wikipedie, otevřené encyklopedie

Gutenbergova Bible

Bible (z řec. τὰ βιβλία *ta biblia* knihy, svitky) je soubor knih, které křesťanství považuje za posvátné a inspirované Bohem. Bible je označována též jako **Písmo svaté** (lat. *Scriptura sacra* nebo *Scriptura sancta*) nebo krátce jen **Písmo**, některé církve jej označují také jako *Boží slovo*. Lze se také setkat s označením *Knihy knih*.

Části Starého zákona:

1. Genesis
2. Exodus
3. Leviticus
4. Numeri
5. Deuteronomium

- kromě Pentateuchu obsahuje SZ knihy historické, knihy básnické a mudroslovné a knihy prorocké

Části Nového zákona:

- 4 evangelia
- epištoly (též nazývány Listy)
- závěrečnou částí je Zjevení Janovo (Apokalypsa)

První část Bible tvoří Starý zákon, který obsahuje soubor posvátných knih (*tanach*), který křesťané převzali z judaismu. Tato část spisů je oběma náboženstvím společná, judaismu ji ovšem jako Bibli neoznačuje; v akademickém prostředí se spisy společné judaismu i křesťanství označují jako hebrejská bible. Ve 3. století př.n.l. byl pořízen překlad hebrejské bible do helénistické řečtiny (koiné) zvaný podle počtu překladatelů Septuaginta, a tuto verzi většinou používali první křesťané. Starý zákon byl původně převážně napsaný v hebrejštině, malá část aramejsky. Některé jeho nejmladší části, tak zvané deuterokanonické spisy, jež však za součást kánonu neuznávají židé ani všechny křesťanské církve, byly napsány nebo se dochovaly řecky.

Druhá část Bible, Nový zákon, je specificky křesťanská a na Starý zákon navazuje; podle víry všech křesťanských církví je vlastní obsah Nového zákona, totiž zpráva o Ježíši Kristu, naplněním očekávání starozákonních spisů. Původním jazykem Nového zákona je helénistická řečtina.

Označení

Slovo „bible“ pochází z řeckého neutra βιβλίον (*biblion* zdrobnělina slova *biblos*), které označuje papyrový svitek (původně označovalo pouze dřeň této rostliny, z níž se svitky vyráběly). Papyrové svitky se velkou měrou vyráběly ve starověkém fénickém městě Gebal, Řeky zvaném Byblos (dnes Džubajl v Libanonu), které se na tuto výrobu úzce specializovalo, až se stalo synonymem pro papyrus jako takový. Plurál tohoto slova, τὰ βιβλία (*ta biblia* svitky, knihy) byl později v latině zaměněn se singulárem feminina, a slova Bible se tak začalo na Západě užívat v jednotném čísle.

Vztah k Bibli

Biblické spisy jsou jak v chápání judaismu, tak v křesťanském chápání sbírkou svědectví o Božím zjevení, neboli o lidské zkušenosti s Bohem.

Církev měla v celých svých dějinách k Písmu svatému úctu, neboť věří, že se v textech Písma setkává s Božím slovem; některé církevní dokumenty dokládají, že k Písmu má církev podobnou úctu jako např. Římskokatolická církev k eucharistii. To, co je v Bibli zaznamenáno, je podle církve zaznamenáno z vnuknutí Ducha svatého (označováno jako *inspirace Písma*). Bůh si, jak věří křesťané, vybral lidské autory k jejich sepsání a skrze ně na sepsání textu působil. Proto také církev věří, že to, co biblické spisy tvrdí, je spolehlivé, věrné, bez omylu a pravdivé. Tím se nemyslí ovšem nutně doslovný smysl (Bibli nepovažují křesťané např. za učebnici biologie), ale ten smysl, který vypovídá o Bohu a Božích věcech.

Některé církve vzešlé z protestantské reformace trvají na doslovné inspiraci textu Bohem, toto pojetí je označováno jako biblický fundamentalismus.

Poselství Bible

Přestože jednotlivé knihy Bible pocházejí z různých historických období, křesťané věří, že Bible předává jisté ucelené poselství.

V jistém okamžiku (na počátku) dějin lidé odmítli Boží plán a zhřešili. Protože všichni lidé zhřešili a nikdo z nich tak nemohl přijít přímo k Bohu, Bůh se dával člověku poznat srozumitelným způsobem. Aby Bůh mohl člověka zachránit, povolal si Abraháma a jeho potomstvo, aby se stali prostředkem záchrany celého lidstva. Z téhož důvodu daroval Bůh prostřednictvím Mojžíše izraelskému národu zákon a uzavřel s ním smlouvu. Izraelský národ se v průběhu svých dějin odvracel od Boha a zase se k němu navracel. V této době Bohem posláni proroci, kromě napomínání Izraelců, aby se navrátili k Bohu, poukazovali také na to, že v zákonu, který Bůh lidem dal, nejsou pouze samoúčelné příkazy, ale že zákon odráží něco z vlastností Boha, který je dobrý a touží po co největším dobru pro člověka.

Prohloubené porozumění Božího zákona přinesl Ježíš Kristus společně s pozváním do Božího království, v němž bude dobro, pro něž zákon existuje (zákon existuje proto, aby si lidé uvědomili, kde až je hranice "dobra", "dokonalosti" a že ji nemůžou dosáhnout a proto potřebují odpuštění, které je, podle křesťanství, Boží milostí), dovedeno k dokonalosti. Svou smrtí a svým vzkříšením získal Ježíš pro ty, kdo v něho uvěřili, záchranu a smíření s Bohem. Ježíš si vyvolil své učedníky, apoštoly, a na nich zbudoval nový Boží lid, který s nadějí očekává Ježíšův příchod na konci časů a naplnění jeho zaslíbení.